

Hva er viktig for deg?

Inngangen til gode pasientforløp

Seksjonsleder Anders Vege
Anders.vege@fhi.no

Fortværligede af trafik
 Tidsværdi af trafik i forbindelse med arbejds- og fritidsrejser til og fra arbejdspladsen
 Spørgsmål om trafikforholdene og generelle cykelforhold
 Indsats for miljøvenlige transportmidler

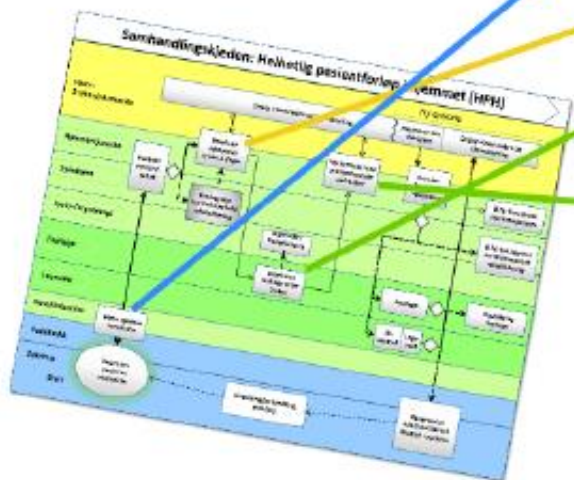
Basale og avancerede foranstaltninger
 Spørgsmål om miljøvenlige foranstaltninger
 Hvor meget forbrug af energi og vand
 Foranstaltninger til miljøet

Udfordringer og muligheder for at
 Udfordringer og muligheder for at
 Udfordringer og muligheder for at
 Udfordringer og muligheder for at
 Udfordringer og muligheder for at

EP#-nr.:	Henvendelse om vurdering fra: ☐ Vært (inngitt på sykehus) ☐ Vært (inngitt K2K/Øst)	STATUS:	☐ Ny saker om tjenester	☐ Mulig juridisk bistand
Initialer:	☐ Fastlege ☐ Fysio./ergo ☐ Spørsmålsvokter	☐ Medis. spørsmålspålegg ☐ Økonomi/forbrukspålegg	☐ Annet	☐ Annet

Målepunkter for det Gode pasientforløpet

		Uført			Kommentarer
		Jø	Nei	Ikke utført	
1	Forberedelse av møtet				
1a	Fisisk/teleg informasjon for videre oppfølging av pasienten er mottatt i forhånds via e-liv eller samtal	X			
1b	Sjekkliste for forberedelse av hjemmetst eller gjennomført og dokumentert.	X			
1c	Bolttu for innsettelse i rehabilitering er vurdert.	X			
2	Besøk av sykepleier innen 3 dager				
2a	Sjekkliste for hjemmetst i rekordst eller gjennomført	X			
2b	"Hva er viktig for deg?" samtale er gjennomført.	X			1
2c	4 meter gangtest er gjennomført	X			1,2,3,4
3	Vurdert av fastlege innen 2 uker				
3a	Hjemmesykeplan har som et fastlegg utforfølging for konsultasjon	X			
3b	Konsultasjon, eller alternative hjemmetst, er gjennomført av fastlegen		X		
3c	Oppsummering fra fastlegen er notert i rekordst	X			
4	Oppfølging / evaluering er gjort innen 5 uker				
4a	Sjekkliste for oppfølging og evaluering er gjennomført	X			
4b	"Hva vil ikke med det som er viktig for deg?" - samtale er gjennomført	X			1
4c	Andre 4 meter gangtest er gjennomført	X			1,2,3,4
4d	Oppfølging / evaluering innen 6. måned er planlagt			X	
Prosent etterlevelse av målepunktene		92 %			
Oppfølging av endring i forløpet				X	1
Mål for 4 meter gangtest oppnådd?				X	1

Forberedelse av mottak

Tilstrekkelig informasjon for videre oppfølging av pasienten er mottatt / innhentet via e-link eller samtale.

Sjekkliste for forberedelse av hjemkomst er gjennomført og dokumentert.

Behov for innsatsteam / rehabilitering er vurdert.

Besøk av sykepleier innen 3 dager

Sjekkliste for hjemmebesøk / innkost er gjennomført.

"Hva er viktig for deg?" samtale er gjennomført.

---

4 meter gangtest er gjennomført

Samarbeid med fastlegene

- Gjennom SKIL
(senter for kvalitet i fastlegekontor)
- Time hos fastlegen 2 uker etter sykehusopphold
- Strukturert sjekklister med samstemming av legemidler

Fastlegens rolle i gode pasientforløp

Målgruppe

Eldre og kronisk syke som får hjemmetjenester og som trenger oppfølging fra fastlege.

Målsetting

Bidra til trygghet, sikre riktig medisinsk behandling og forebygge unødvendige forverrelser.

Sjekkliste

1. Pasientens opplevelse av egen situasjon nå
  - Hva er viktig for pasienten?
  - Føler pasienten seg trygg på at medisinsk behandling er godt ivaretatt?
  - Hva savner pasienten nå?
2. Epikrise og rapport fra hjemmesykepleie
  - Har du fått tilstrekkelig informasjon om pasienten?
  - Er det uklarheter?
  - Har hjemmesykepleie og pasient samme oppfatning om helsetilstanden?
3. Legemiddelsamstemming
  - Få frem informasjon om de legemidlene pasienten faktisk tar
  - Skriv resepter eller send oppdatert medisinliste til multidoseapotek
4. Legemiddelgjennomgang skal gjøres minst 1 gang pr år for pasienter som bruker 4 eller flere legemidler
  - Vurder om legemiddelgjennomgang skal gjøres ved konsultasjonen eller senere
  - Se sjekkliste for legemiddelgjennomgang på:
http://www.legemiddelverket.no/Bruk_og_raad/Raad_til_helsepersonell/Legemiddelgjennomgang/Sider/default.aspx
5. Rekvirere undersøkelser, behandling og andre tjenester
6. Behandlingsplan og tiltak ved forverring.
  - Hva skal hjemmesykepleier observere og handle på?
  - Hvilke tiltak skal hjemmesykepleie og pasient gjøre ved forverring?
  - Vurder å gi gjenpart av behandlingsplanen til pasienten
  - Avtal kontrolltime. Hvis ikke, dokumenter hvorfor.

Oppfølging / evaluering er gjort innen 5 uker

Sjekkliste for oppfølging og evaluering er gjennomført.

"Har vi lykkes med det som er viktig for deg?" - samtale er gjennomført.

Andre 4 meter gangtest er gjennomført

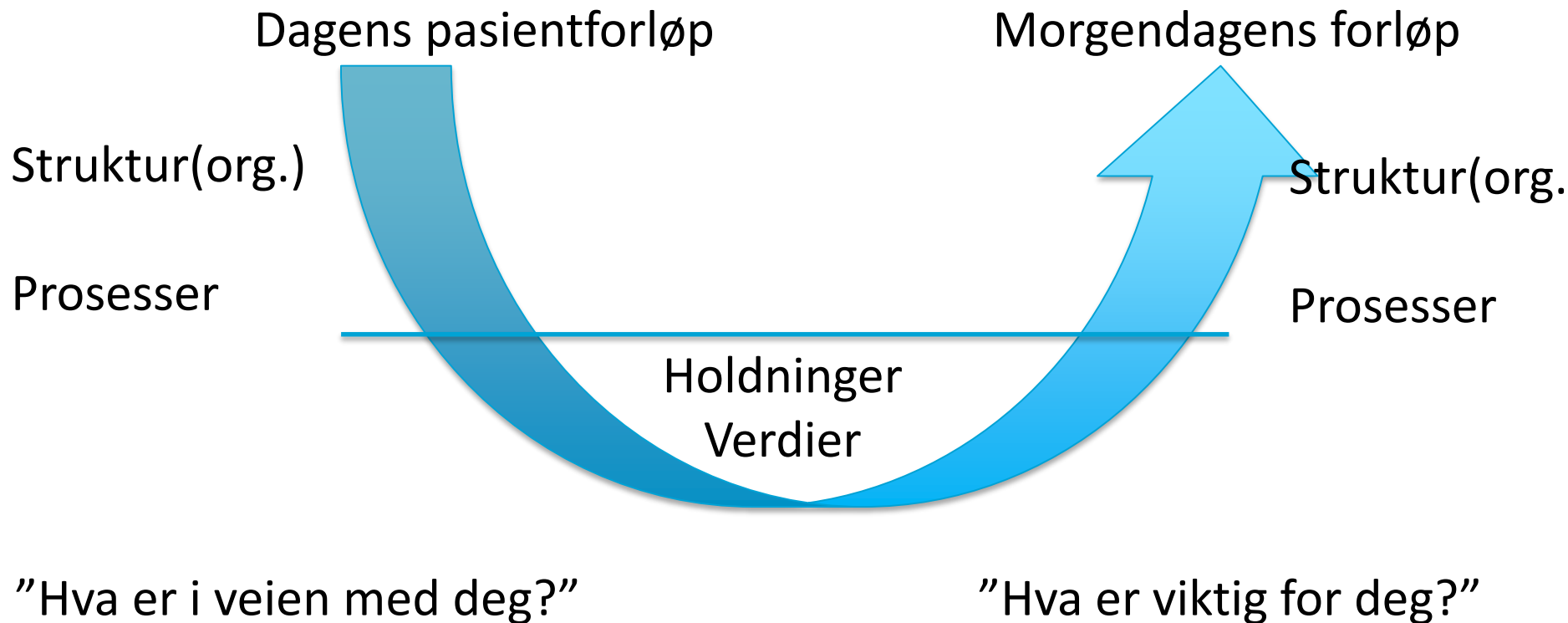
Oppfølging / evaluering innen 6 mnd er planlagt

Endret fokus – endret handlemåte

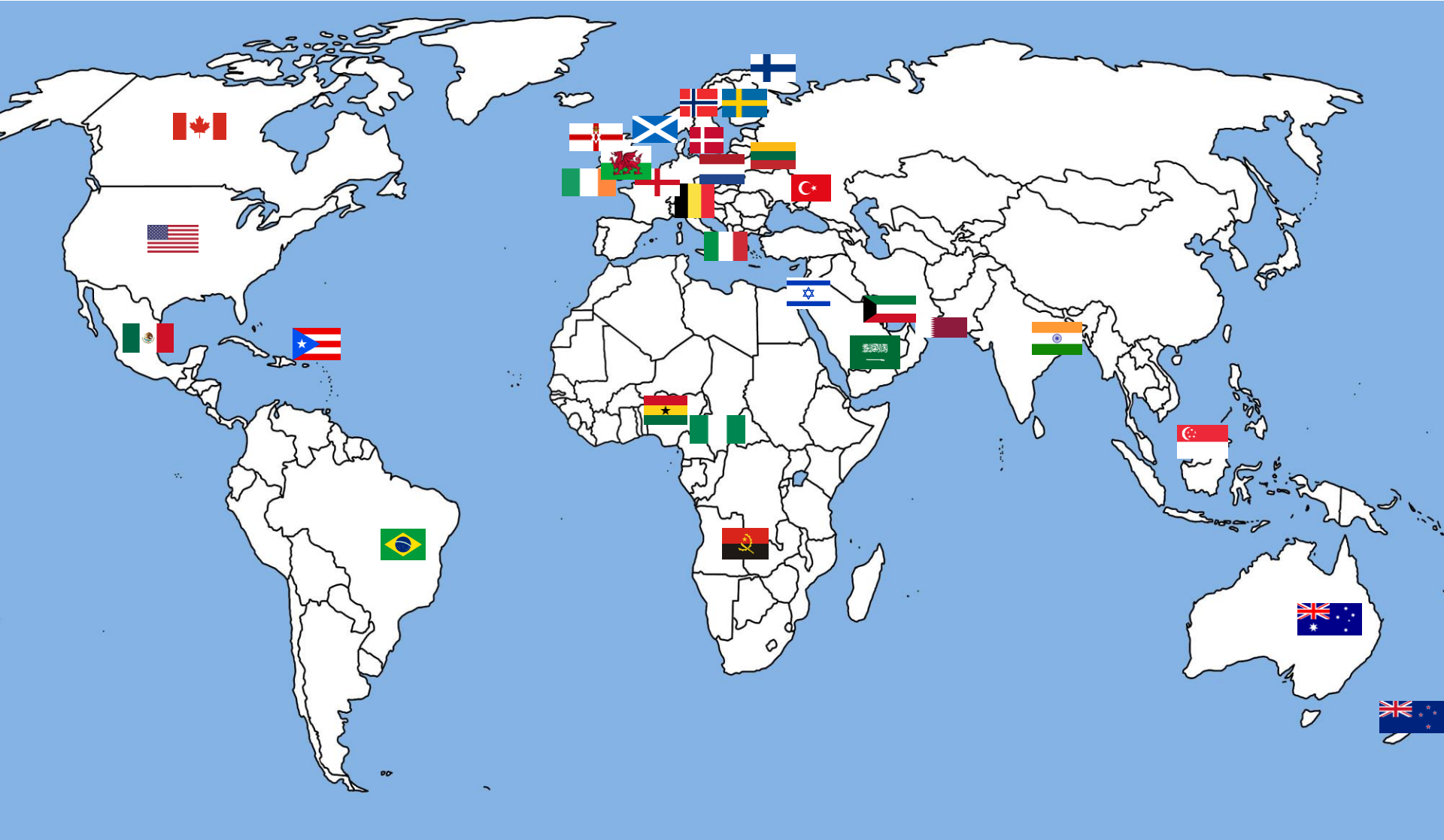

Maureen Bisognano, IHI

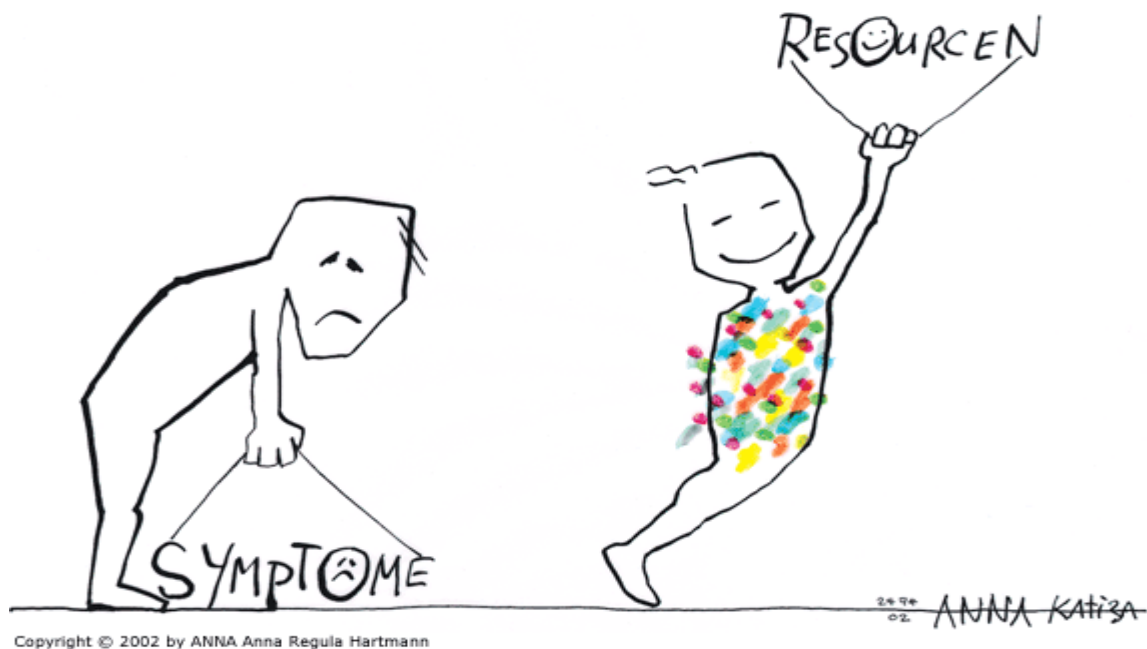
- Når du spør noen: “ Hva er viktig for deg?” er du tvunget til å se dem som hele mennesker, og ikke som en sykdom, et organ eller et prøveresultat.
- Du verdsetter dem som unike individer som fortjener respekt.

Maureen Bisognano, IHI

- Det jeg erfarer verden rundt når mennesker stopper og spør dette spørsmålet, er at det forandrer hvordan vi ser på hverandre.
- Det skaper en dypere mening både for pasienter og helsepersonell.

Salutogenese: gjensidig endring av fokus, roller, relasjoner, identitet

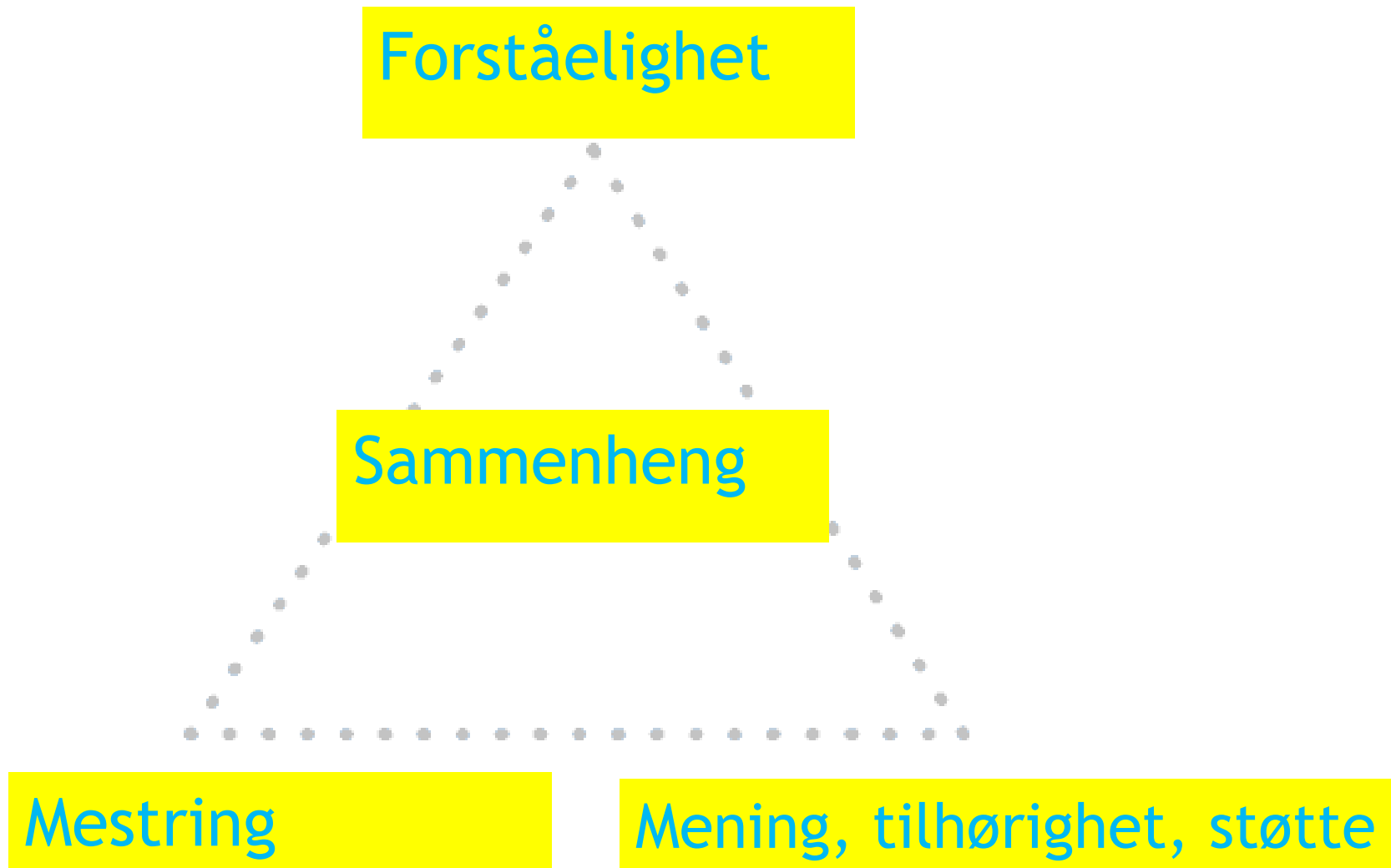
Diagnoser, svikt, begrensninger –
terapi, behandling:
Andre/ekspertstyrte...

Hele personen: Jeg-styrte –
Mine talenter, muligheter,
motivasjon, håp, drømmer:
vennskap, relasjoner, ansvar,
likeverd

Hverdagsrehabilitering

- Effectiveness of Reablement: A Systematic Review. Tessier, 2016, 10 studier (4RCT), 14,742 deltakere
- Positiv effekt på helserelatert livskvalitet og bruk av helsetjenester

Hva fremmer helse?

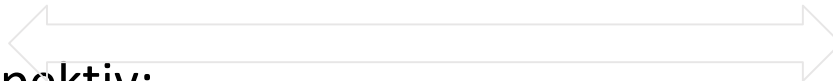
Helse:

- Skapes av helsefremmende holdninger og handlinger
- Ikke ved å forebygge og behandle sykdom

- Salutogent perspektiv:

Uhelse

Helse

- Patogent perspektiv:

Frisk/syk dikotomi

- Helse og sykdom ulike prosesser

Effekt av nærværstrening på helse og sykdom hos kroniske astmatikere, RCT, P_{bert} , Thorax 2012

- Astma rel. livskvalitet etter 1 år $d=.66$ (CI .30-1.03)
  - Forbedring av
    - aktivitetsbegrensning
    - symptomer
    - følelsesmessig funksjon
    - Omgivelsesforhold
- Lungefunksjonstester uforandret

Brukerstyrt seng i Tromsø

**Makten skifter eier
- veien til mestring
av eget liv!
Reduksjon av
liggedøgn 22% (245
liggedøgn) på 1 år**

Opplæring av pasienter med astma – Gallefoss 2002

- 2x2timer i gruppe + 1-2gg individuelt
- 12mndrs oppfølging viste:
  - Betydelig bedret livskvalitet
  - Dobling av antall symptomfrie dager
  - 70% nedgang i fastlegebesøk
  - 70% nedgang i sykemeldinger
  - 34% økonomisk besparelse

Gallefoss F et al, Tidsskr Nor Lægeforen 2002

Pasient Beslutningshjelpemidler

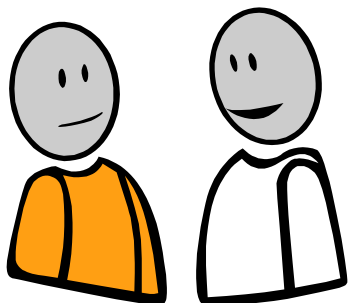
Informere

- Fremskaffe fakta om tilstand, valg, nytte, ulemper
- Kommunisere sannsynligheter

Klargjøre verdier

- Spørre hvilken nytte og ulempe som betyr mest for pasienten
- Dele erfaringer fra pasienter

Støtte

- Veilede i beslutningsprosessen
- Bruke arbeidsark, liste av spørsmål

(Stacey et al., Cochrane Library, 2014)

Sammenlikned med vanlig behandling gir DB hjelpemidler

THE COCHRANE
COLLABORATION®

Bedrer kvalitet

- ✓ 13% høyere kunnskap****
- ✓ 82% riktigere risiko vurdering***
- ✓ 51% bedre samsvar mellom verdier og beslutninger **

- ✓ Reduserer beslutningskonflikt (6%) (uinformert; uklare verdier)****
- ✓ Hjelper ubesluttede å beslutte (41%)
- ✓ Pasienter 34% mindre passive i beslutninger***
- ✓ Bedret pasient-helsearbeider kommunikasjon (7/8 trials)
- ✓ Potensiale for å redusere overforbruk
  - ✓ -20% operasjoner
  - ✓ -14% PSA – prostata screening
  - ✓ -27% Hormon terapi

GRADE kvalitet:

**** høy   ** lav
*** moderat   * meget lav

(Stacey et al., 2014 Cochrane Review)

Managing patients with multimorbidity: systematic review of interventions in primary care and community settings

Conclusions

- Interventions to date have had mixed effects, although are likely to be more effective if targeted at *functional difficulties* and *risk factors*.

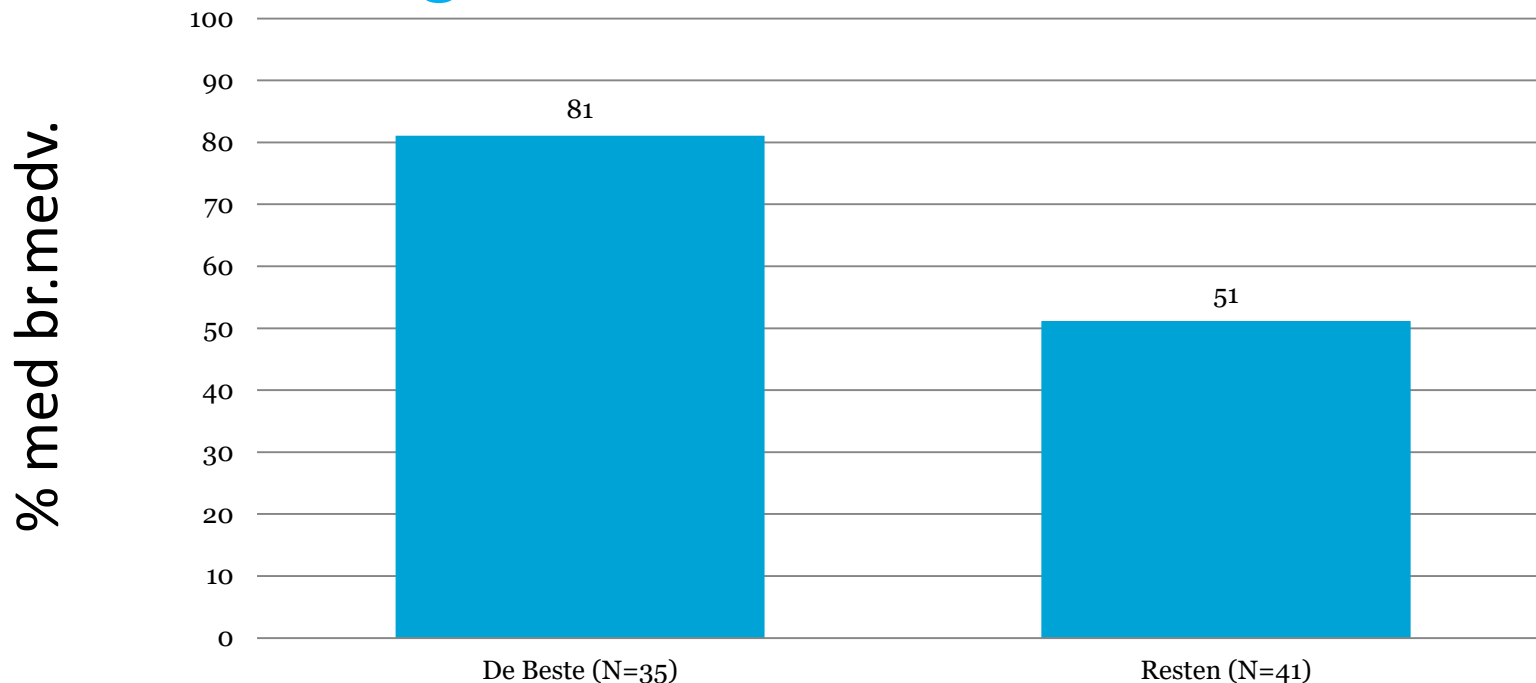
Trening, muskelstyrke
Hjelpemidler

<http://www.youtube.com/watch?v=MRDV6ndIoME>

4meter gangtest

- Bivirkninger, interaksjoner
- Tap av kontakt med helsetjenesten
- Depresjon
- Sosial isolasjon
- Underernæring
- Fall, brann, delir, etc

Evaluering av 80 samhandlingsprosjekter i Helsedialog fra 2007-2011,

Figur 16. Brukermedvirkning i "De beste" prosjektene og "Resten" i %, ($p < 0,01$).